

บทที่ 5

สรุปผล และอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่" มีลักษณะการศึกษาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษานำไปใช้ปรับปรุงศักยภาพในการบริหารจัดการและ พัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ผลของการศึกษาวิจัยปรากฏตามหัวข้อสรุปผล อภิปรายผล ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

1. ลักษณะของผู้ประเมิน

ผู้ประเมินภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.79 เพศชาย ร้อยละ 28.21 มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 63.67 สมรสแล้ว ร้อยละ 77.35 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 80.77 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 51.28 มีอายุการทำงานระหว่าง 21 - 25 ปี ร้อยละ 48.29 เมื่อจำแนกผู้ประเมินตามโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ประเมินที่ปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ คิดเป็นร้อยละ 29.06 รองลงมาปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนกาวีละวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 24.36 และผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่โรงเรียนหอพระ คิดเป็นร้อยละ 17.52

2. ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

2.1 การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

ผู้ประเมินเห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับ ดี (16 - 21 คะแนน) มากที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 49.57 ปานกลาง (11 - 15 คะแนน) จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 และต้องปรับปรุง (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 คะแนน) จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 พฤติกรรมการมีวิสัยทัศน์ในระดับดี แสดงโดยเรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และยอมรับในประสบการณ์ใหม่ๆ
- ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงาน
- ผู้บริหารสามารถพัฒนาและปรับปรุงสภาพของสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นไป
- ผู้บริหารมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการศึกษาในอนาคต
- ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทาง และวางแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่น และชุมชน
- ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมพัฒนาและวางแผนการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนและท้องถิ่น
- ผู้บริหารสามารถดำเนินงานตามแผนการศึกษาที่กำหนดไว้ได้ประสบผลสำเร็จ

2.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการสร้างทีมงาน

ผู้ประเมินเห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับ ดี (12 - 15 คะแนน) มากที่สุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 42.74 ปานกลาง (9 - 11 คะแนน) จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และต้องปรับปรุง (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 คะแนน) จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 29.48 พฤติกรรมความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการสร้างทีมงานในระดับดี แสดงโดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- ผู้บริหารส่งเสริมให้มีทีมงานในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา
- ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานได้ใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ
- ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- ผู้บริหารเคารพในสิทธิของผู้ร่วมงาน และผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

2.3 ความสามารถในการนิเทศและช่วยเหลือครู

ผู้ประเมินเห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับ ดี (12 - 15 คะแนน) จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 32.48 ปานกลางมากที่สุด (9 - 11 คะแนน) จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 และต้องปรับปรุง (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 8 คะแนน) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 พฤติกรรมความสามารถในการนิเทศและช่วยเหลือครูของผู้บริหารในระดับดี แสดงโดยเรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- ผู้บริหารจัดให้มีการสัมมนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษา
- ผู้บริหารยกย่องชมเชยเมื่อครูหรือผู้ร่วมงานทำงานดี
- ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือเมื่อครูหรือผู้ร่วมงานประสบปัญหา
- ผู้บริหารจัดให้ครู ได้ศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนการสอน
- ผู้บริหารกำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครู

2.4 ความมุ่งมั่นของผู้บริหารที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐาน

และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ผู้ประเมินเห็นว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ใน ระดับดี (8 - 10 คะแนน) มากที่สุด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 44.02 ปานกลาง (6 - 7 คะแนน) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 32.91 และต้องปรับปรุง (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 คะแนน) จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 23.07 พฤติกรรมความมุ่งมั่นของผู้บริหารที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในระดับดี แสดงโดยเรียงตามลำดับร้อยละจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- ผู้บริหารตระหนักและเห็นคุณค่าในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
- ผู้บริหารให้ความสำคัญในการให้ผู้ปกครองชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 ความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร

ผู้ประเมินเห็นว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์ (8 ข้อ) จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 50.43 พฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 7 ข้อ) จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 49.57 พฤติกรรมความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารที่มีพฤติกรรมในระดับผ่านเกณฑ์ แสดงโดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยดังนี้

- ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ
- ผู้บริหารมีความรับผิดชอบ
- ผู้บริหารประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี
- ผู้บริหารมีความเสียสละ
- ผู้บริหารเป็นที่พึ่งของผู้อื่น ได้
- ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์
- ผู้บริหารมีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับคนได้ทุกกลุ่ม
- ผู้บริหารมีความสามารถสร้างความสามัคคีในการทำงาน
- ผู้บริหารมีอารมณ์ขัน

2.6 การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน

ผู้ประเมินเห็นว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์ (มากกว่าหรือเท่ากับ 4 ข้อ) มากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 50.43 และมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 49.57 พฤติกรรมการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานที่มีพฤติกรรมในระดับผ่านเกณฑ์ แสดงโดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- ผู้บริหารจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
- ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีความทันสมัย เป็นปัจจุบัน
- ผู้บริหารนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน
- ผู้บริหารมีความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล
- ผู้บริหารจัดให้มีการตรวจสอบการนำข้อมูลมาใช้

2.7 ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ผู้ประเมินเห็นว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์ (มากกว่าหรือเท่ากับ 4 ข้อ) มากที่สุด จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 59.83 และมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 40.17 พฤติกรรมความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมในระดับผ่านเกณฑ์ แสดงโดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนผู้ร่วมงานได้แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ผู้บริหารนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการสถานศึกษาให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารนำเสนอความรู้ใหม่ให้กับผู้ร่วมงานด้วยวิธีที่เหมาะสมและน่าสนใจ
- ผู้บริหารมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน

3. ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการ ของผู้บริหาร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย 4 ตัวบ่งชี้ และไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ตัวบ่งชี้ สามารถจำแนกผลการศึกษาตามตัวบ่งชี้ ได้ดังนี้

3.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย

3.2 ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และความสามารถในการสร้างทีมงานของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย

3.3 ด้านความสามารถในการ นิเทศและช่วยเหลือครูของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย

3.4 ด้านความมุ่งมั่นของผู้บริหาร โรงเรียน ที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย

3.5 ด้านความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่าผู้บริหาร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์ความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์

3.6 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนปรากฏว่าผู้บริหาร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน

3.7 ด้านความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหาร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์การแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

4. ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ

ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการ ของผู้บริหาร โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพอยู่ในระดับมาก 2 ตัวบ่งชี้ ปานกลาง 2 ตัวบ่งชี้ และผ่านเกณฑ์ 3 ตัวบ่งชี้ สามารถจำแนกผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

4.2 ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการสร้างทีมงานของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง

4.3 ด้านความสามารถในการนิเทศและช่วยเหลือครูของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก

4.4 ด้านความมุ่งมั่นของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก

4.5 ด้านความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่าผู้บริหาร โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์ความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์

4.6 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน ของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหาร โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน

4.7 ด้านความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหาร โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์การแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

5. ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนกวีละวิทยาลัย

ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการ ของผู้บริหาร โรงเรียนกวีละวิทยาลัยอยู่ในระดับมาก 2 ตัวบ่งชี้ ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก 2 ตัวบ่งชี้ และผ่านเกณฑ์ 3 ตัวบ่งชี้ สามารถจำแนกผลการศึกษาดังต่อไปนี้

- 5.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก
- 5.2 ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการสร้างทีมงานของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก
- 5.3 ด้านความสามารถในการนิเทศและช่วยเหลือครูของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง
- 5.4 ด้านความมุ่งมั่นของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมากและปานกลาง
- 5.5 ด้านความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนกวีละวิทยาลัยมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์ความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์
- 5.6 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน ของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนกวีละวิทยาลัยมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน
- 5.7 ด้านความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนกวีละวิทยาลัยมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์การแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

6. ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนหอพระ

ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการ ของผู้บริหาร โรงเรียนหอพระ อยู่ในระดับมาก 2 ตัวบ่งชี้ ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก 2 ตัวบ่งชี้ ผ่านเกณฑ์ 2 ตัวบ่งชี้ และไม่ผ่านเกณฑ์ 1 ตัวบ่งชี้ สามารถจำแนกผลการศึกษาดังต่อไปนี้

- 6.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง
- 6.2 ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการสร้างทีมงานของผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก

6.3 ด้านความสามารถในการนิเทศและช่วยเหลือครูของผู้บริหาร โรงเรียน
ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมากและปานกลาง

6.4 ด้านความมุ่งมั่นของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้
มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ปรากฏว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก

6.5 ด้านความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่า
ผู้บริหาร โรงเรียนหอพระมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์ความเป็นผู้นำและการมีมนุษยสัมพันธ์

6.6 ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน ปรากฏว่า
ผู้บริหาร โรงเรียนหอพระมีพฤติกรรมไม่ผ่านเกณฑ์การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน

6.7 ด้านความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของผู้บริหาร
โรงเรียน ปรากฏว่า ผู้บริหาร โรงเรียนหอพระมีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์การแสวงหาความรู้เพื่อ
พัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ประเมินต่อผู้บริหาร เรื่องภาวะผู้นำและ ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องภาวะผู้นำและความสามารถ
ในการบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้บริหารตามความ
คิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ โรงเรียน
กาวิละวิทยาลัย และโรงเรียนหอพระ สิ่งที่ผู้บริหารควรปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ของผู้
บริหารในการจัดการศึกษานั้น ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลยอมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงใน
ปัจจุบัน มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
และความสามารถในการสร้างทีมงานนั้น ผู้บริหารควรรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีจำนวน 15
คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ด้านความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารนั้น ผู้บริหาร
ควรให้ความสำคัญกับคนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 34.48 ด้าน
ความสามารถในการนิเทศและช่วยเหลือครูนั้น ผู้บริหารควรติดตามและประเมินผลการปฏิบัติ
งานอย่างต่อเนื่อง มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ด้านความมุ่งมั่นของผู้บริหารที่จะสร้าง
ระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนนั้น ผู้บริหารควร
ศึกษาพระราชบัญญัติปฏิรูปการศึกษาใหม่ให้มากยิ่งขึ้น มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44
ด้านการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานนั้น ผู้บริหารควรนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับมาใ้
ประโยชน์อย่างเต็มที่ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36และด้านความสนใจในการแสวงหาความรู้
เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารควรศึกษางานให้ทันกับยุคสมัยอย่างสม่ำเสมอ มี
จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00

อภิปรายผล

จากการประเมินภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 โรงเรียนสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ทางด้านข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมิน

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ประเมินที่ใช้ในการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ประเมินจากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 4 แห่ง คือ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย และ โรงเรียนหอพระ มีระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ผู้ประเมินภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 234 คน ในแต่ละโรงเรียนได้ผู้ประเมินที่กระจายไปตามตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติงานในแต่ละหมวดวิชา กระจายไปแต่ละงานที่ปฏิบัติ หรือกระจายไปแต่ละระดับชั้นเรียน เป็นผู้ประเมินที่กระจายได้ครอบคลุมประชากรทั้งหมด นับเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด จากกลุ่มผู้ประเมินที่ได้มาสามารถยืนยันได้ว่า ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นผลของการศึกษาคั้งนี้นั้น จะเป็นความคิดเห็นที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาได้เป็นอย่างดี

2. ทางด้านเนื้อหาสาระของเรื่องภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการ

การศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ยึดถือรูปแบบตาม คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติของสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ฉบับทดลองใช้เล่มที่ 4 มาตรฐานด้านปัจจัย จากมาตรฐานดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ระดมความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่าย โดยได้พิจารณาจัดทำมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาแห่งชาติ สอดคล้องกับหลักการหรือปรัชญาการศึกษา หลักสูตร นโยบายและแผนการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ

ความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสังคมและประชาชน รายงานการศึกษาจึงมีเนื้อหาสาระที่บ่งบอกพฤติกรรมของภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาครบถ้วน ทั้งเรื่อง พฤติกรรมการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการจัดการศึกษา พฤติกรรมความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการสร้างทีมงาน พฤติกรรมความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร พฤติกรรมความสามารถในการนิเทศและช่วยเหลือครู พฤติกรรมความมุ่งมั่นของผู้บริหารที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน พฤติกรรมการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน และ พฤติกรรมความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผลจากการศึกษาดังกล่าวจะได้สารสนเทศที่สะท้อนการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนและจะเป็นประโยชน์นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองของผู้บริหารและสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการศึกษาครั้งนี้ทุกประการ

3. ทางด้านผลความคิดเห็นจากการศึกษา

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประเมินจำแนกตามโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ทำให้ทราบว่าแบบประเมินผลภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 5 : ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการนี้ สามารถใช้เป็นหลักเบื้องต้นในการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านมาตรฐานด้านปัจจัยในส่วนของผู้บริหารได้ สามารถอภิปรายผลเพิ่มเติมได้ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นต่อผู้บริหาร โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยนั้น พบว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการในระดับระดับปานกลางค่อนข้างไปทางน้อย 4 ตัวบ่งชี้ และไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ตัวบ่งชี้ โดยสรุปแล้วกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าผู้บริหารต้องปรับปรุงพฤติกรรมทุกตัวบ่งชี้ เมื่อศึกษารายละเอียดของผู้บริหารแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยเป็นผู้บริหารชาย เป็นผู้บริหารอาวุโส มีประสบการณ์การทำงานยาวนาน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน มีการบริหารงานแบบอัตรากำลัง สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้น้อย มีวิสัยทัศน์ในการทำงานน้อย จากการศึกษาและข้อเสนอแนะพบว่า ผู้ประเมินโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยไม่ต้องการผู้บริหารที่บริหารงานเพื่อรอการเกษียณอายุราชการ และต้องการผู้บริหารที่มีความพร้อมทุกด้านต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคของการปฏิรูปการศึกษา เป็นผู้บริหารที่สามารถทำงานเข้ากับคนทุกกลุ่มได้ และเป็นผู้บริหารที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนกลุ่มใหญ่ รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการทำงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

3.2 ความคิดเห็นต่อผู้บริหารโรงเรียนวัดโนทัยพายัพ พบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการในระดับมาก 2 ตัวบ่งชี้ ปานกลาง 2 ตัวบ่งชี้ และผ่านเกณฑ์ 3 ตัวบ่งชี้ และเห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในเรื่องความมุ่งมั่นของผู้บริหารที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และ รายละเอียดในตัวบ่งชี้อื่น ๆ ในระดับมาก เช่น เป็นผู้บริหารที่ชอบให้ความช่วยเหลือเมื่อครูหรือผู้ร่วมงานประสบปัญหา เป็นผู้บริหารที่มีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบในการทำงาน เป็นผู้บริหารที่สนใจและแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา เป็นผู้บริหารที่มีความสามารถในการจัดเก็บข้อมูลและมีข้อมูลที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน รวมทั้งเป็นผู้บริหารที่มีความซื่อสัตย์และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในโรงเรียน เมื่อศึกษาในรายละเอียดของผู้บริหารแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนวัดโนทัยพายัพเป็นผู้บริหารหญิง เป็นผู้บริหารอาวุโส มีประสบการณ์ในการทำงานยาวนาน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน แต่ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจากการเป็นผู้บริหารหญิง ทำให้มีความประนีประนอมในการทำงานมาก และจากการเป็นผู้มีความจริงจังในการทำงานทำให้บางครั้งขาดอารมณ์ขัน จากการศึกษาและข้อเสนอแนะยังพบว่า ผู้ประเมินโรงเรียนวัดโนทัยพายัพต้องการผู้บริหารที่มีลักษณะเพิ่มเติมในด้านการติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งการมีอารมณ์ขัน และไม่เครียดในการทำงาน

3.3 ความคิดเห็นต่อผู้บริหารโรงเรียนกาวีละวิทยาลัยนั้น พบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและความสามารถในการบริหารจัดการในระดับมาก 2 ตัวบ่งชี้ ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก 2 ตัวบ่งชี้ และผ่านเกณฑ์ 3 โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการจัดการศึกษา และ ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เมื่อศึกษารายละเอียดของผู้บริหารแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกาวีละวิทยาลัยเป็นผู้บริหารชาย มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน ในขณะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนกาวีละวิทยาลัยนั้น ได้พัฒนาโรงเรียนจนเข้ามาตรฐาน ISO 14001 อีกทั้งยังเป็นวิทยากรของจังหวัดเชียงใหม่ในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิรูปทางการศึกษา จากการศึกษาและข้อเสนอแนะยังพบว่า ผู้ประเมินโรงเรียนกาวีละวิทยาลัยต้องการผู้บริหารที่มีลักษณะเพิ่มเติมในการติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและยอมรับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งยอมรับฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่อีกด้วย

3.4 ความคิดเห็นต่อผู้บริหารโรงเรียนหอพระนั้น พบว่า ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และความสามารถในการบริหารจัดการในระดับมาก 2 ตัวบ่งชี้ ปานกลางค่อนข้างไปทางมาก 2 ตัวบ่งชี้ ผ่านเกณฑ์ 2 ตัวบ่งชี้ และไม่ผ่านเกณฑ์ 1 ตัวบ่งชี้ โดยผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างระบบคุณภาพให้ผลผลิตได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารงาน รวมทั้งมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และความสามารถในการสร้างทีมงาน เมื่อศึกษารายละเอียดของผู้บริหารแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนหอพระเป็นผู้บริหารชาย มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการทำงาน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาสูง จากการศึกษาและข้อเสนอแนะยังพบว่า ผู้ประเมินโรงเรียนหอพระ ต้องการผู้บริหารที่มีลักษณะเพิ่มเติมในการติดตามและประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญอีกด้วย